

Enkele stappen naar
een modelovereenkomst
voor vertegenwoordiging
van kunstenaars
door galeries.

Voorjaar 2026

lxhxb

ENKELE STAPPEN NAAR EEN MODELVEREENKOMST VOOR
VERTEGENWOORDIGING VAN KUNSTENAARS DOOR GALERIES

INLEIDING

Vanwege enkele initiatieven om de governance van Nederlandse kunstgaleries te verbeteren heeft de Nationale Galerie Associatie (NGA) in 2023 een modelovereenkomst gepubliceerd voor de vertegenwoordiging van kunstenaars door galeries. In de twee daaropvolgende jaren is deze modelovereenkomst op verschillende punten aangepast om een aantal mankementen te verhelpen.

Een modelovereenkomst is een belangrijke stap naar een meer transparante en evenredige relatie tussen kunstenaars en hun galerie. Desondanks zijn er verschillende punten waarop de huidige modelovereenkomst tekort schiet. Op deze punten biedt de overeenkomst nauwelijks toegevoegde waarde boven wat al is voorzien in de wet en zorgt daarnaast op enkele punten voor verdere verwarring en onzekerheid.

In het Nederlandse recht is er veel vrijheid voor eigen invulling van overeenkomsten. De voornaamste functie van wetgeving is het expliceren van gevallen die niet in een (schriftelijke) overeenkomst zijn opgenomen. Daarmee is het creëren van duidelijkheid de belangrijkste taak van een schriftelijke overeenkomst, zodat conflict tussen de partijen voorkomen kan worden.

Een zeer fundamentele dwaling in de modelovereenkomst van de NGA is de implicatie dat de galerie als opdracht- of werkgever geldt van de kunstenaar. In het geval van vertegenwoordiging is het noodzakelijk dat de vertegenwoordigde, dus de kunstenaar, een opdrachtgever is voor de vertegenwoordiger, dus de galerie. Met andere woorden is het juridisch gezien altijd het geval dat de galerie werkzaam is in opdracht van de kunstenaar.

Dit is niet expliciet gesteld in het voorstel van de NGA. Het zal daarom zelden de gewenste helderheid kunnen geven en is het in de praktijk nagenoeg onbruikbaar. Daarom is een andere modelovereenkomst nodig, namelijk een overeenkomst die dit fundamentele aspect van de juridische relatie tussen een kunstenaar en haar galerie als uitgangspunt neemt en volmondig onderstreept.

In de rest van de tekst worden stappen gezet naar zo'n (model)overeenkomst door enkele punten aan te kaarten, en te motiveren waarom deze van belang kunnen zijn in de relatie tussen kunstenaar en galerie.

Het doel van deze tekst is daarmee het stimuleren van een open conversatie over het onderwerp. Het is eenieder vrij om deze suggesties te gebruiken als startpunt voor een discussie over hun eigen overeenkomst.

ENKELE STAPPEN NAAR EEN MODELVEREENKOMST

Een schriftelijke overeenkomst tracht in wezen het wie, wat, waar, wanneer, waarom en hoe van een afspraak tussen twee partijen zo ondubbelzinnig mogelijk te beschrijven.

In de kunsten is er doorgaans sprake van individuen, of kleinschalige organisaties, met beperkte toegang tot juridische kennis. Daarmee is het gebruik van reguliere taal in een modelovereenkomst mogelijk te verkiezen boven een tekst voor geoefende juristen die de gevolgen van de bepalingen beter kunnen overzien.

Met dit in het achterhoofd kan een zinsnede uit een mogelijke modelovereenkomst er als volgt uitzien:

Deze overeenkomst is een opdracht voor vertegenwoordiging door [kunstenaar], gevestigd te [adres + kvk nummer], hierna kunstenaar, aan [galerie] gevestigd te [adres + kvk nummer], hierna galerie.

Galerie handelt als vertegenwoordiger voor de zakelijke belangen van kunstenaar gedurende een periode van [...] maanden startende op [datum]. Deze vertegenwoordiging is beperkt tot de volgende geografische gebieden: [Nederland].

Deze initiële paragraaf geeft al een zeer kort antwoord op het wie, wat, waar, en wanneer, zodat in de verdere tekst van de overeenkomst voornamelijk het hoe en het waarom behandeld kunnen worden.

Vermelding van de geografische strekking is ook van belang, omdat volgens Art. 7:431 BW lid 1 onderdeel c, een handelsagent, in dit geval de galerie, recht heeft op een provisie over alle overeenkomsten afgesloten in het aan hem toegewezen gebied, waarover later meer.

De volgende stap is om het hoe, wat en waarom verder vast te leggen met enkele algemene bepalingen voor beide partijen:

Galerie handelt als vertegenwoordiger van kunstenaar. Het voornaamste doel daarvan is het in stand houden, en waar mogelijk vergroten, van de commerciële activiteit van kunstenaar.

Doordat galerie handelt als vertegenwoordiger van kunstenaar, is het evident dat alle activiteiten van galerie binnen de omvang van deze overeenkomst in eerste plaats in het belang zijn van kunstenaar. In het geval dat er twijfel bestaat over de naleving van dit principe, kan kunstenaar galerie verzoeken om een schriftelijke motivatie van de betreffende activiteiten.

Als vertegenwoordiger van kunstenaar is galerie gemachtigd tot de verkoop van kunstwerken van kunstenaar, alsook het afsluiten van andere overeenkomsten in naam van kunstenaar. Verder wordt galerie geacht om actief nieuwe mogelijkheden te onderzoeken, en bewerkstelligen, welke de activiteiten van kunstenaar kunnen

bevorderen, zoals tentoonstellingen, publicaties, enzoverder.

Deze activiteiten hebben een verwachte minimale omzet van € [...] per kalenderjaar. In het geval dat gedurende een periode van twee jaar niet aan deze verwachting wordt voldaan, is het aan beide partijen vrij om de voorwaarden van deze overeenkomst te heronderhandelen, dan wel de overeenkomst te beëindigen.

Verder is galerie bevoegd om zichzelf te presenteren als vertegenwoordiger van kunstenaar jegens derden.

In deze paragraaf wordt ondubbelzinnig uiteengezet dat de kunstenaar opdracht geeft aan de galerie om haar te vertegenwoordigen.

Er wordt kort omschreven dat dit betrekking heeft op het afsluiten van nieuwe overeenkomsten met derden in naam van de kunstenaar, wat juridisch de voornaamste taak is van de galerie.

Verder wordt een verwachting opgesteld over de omvang van de omzet van de overeenkomsten, zodat er voor kunstenaar én galerie een indicatie bestaat over de (toegevoegde) waarde van de overeenkomst. Uiteindelijk is deze overeenkomst een zakelijke samenwerking en daarmee is het belangrijk om duidelijk te zijn over de financiële verwachtingen.

De laatste zin van de paragraaf lijkt wellicht wat overbodig, maar deze verduidelijkt dat het de kunstenaar is die verantwoordelijk is voor verplichtingen die de galerie namens haar aangaat.

Daarna volgen een aantal bepalingen over de verantwoordelijkheden van de galerie, met name in relatie tot de directe verkoop van kunstwerken.

Een belangrijke activiteit van de galerie is het verkopen van individuele werken van de kunstenaar. Om dit te kunnen doen worden door de galerie met regelmaat tentoonstellingen georganiseerd. Voor zulke activiteiten heeft de galerie (fysieke) toegang nodig tot het werk. De rechten en verantwoordelijkheden die de galerie daarbij heeft kunnen bijvoorbeeld als volgt worden omschreven:

Te alle tijde zijn de zaken waarop deze overeenkomst betrekking heeft het eigendom van kunstenaar. Desondanks kan galerie haar taken als vertegenwoordiger niet uitvoeren zonder het eigendom van kunstenaar in handen te hebben. Galerie kan daarom vrijelijk de betreffende zaken van de kunstenaar bewaren, vervoeren, tentoonstellen, enzoverder, in acht nemende dat het hier te alle tijde enkel houderschap betreft.

Dit alles gebeurt op eigen risico en kosten van galerie. In het geval dat er schade ontstaat aan het eigendom van kunstenaar terwijl deze in het houderschap is van galerie, is galerie verantwoordelijk voor de kosten van materiële reparatie, restauratie, of vervanging van het eigendom. Wanneer zulke gelijkwaardige materiële vervanging niet mogelijk is, is galerie verantwoordelijk voor de volledige verkoopsom van de zaak.

In het geval dat galerie niet bereid, of in staat, is om dit risico financieel te dragen, dan is zij verplicht om een verzekering af te sluiten voor iedere zaak in haar houderschap.

Dit beschrijft globaal hoe de galerie met het werk van de kunstenaar om mag gaan in uitvoering van haar werkzaamheden.

Een ander belangrijk punt zijn de overeenkomsten die de galerie af kan sluiten met een derde partij. Dit betreft doorgaans individuele kunstwerken, met vooraf gemaakte afspraken over een verkoopprijs.

Daarom:

Verkoopprijzen van individuele kunstwerken worden bepaald in wederzijdse overeenkomst tussen kunstenaar en galerie. Bij de eerste bepaling van verkoopprijzen wordt een korte schriftelijke motivatie opgesteld met de beweegredenen van de prijsstelling. Deze motivatie wordt ter referentie toegevoegd aan deze overeenkomst.

Naar gekend gebruik mogen galerie en kunstenaar vrijelijk afwijken van deze verkoopprijs in een overeenkomst met derden, met een maximum van 10% van de vastgestelde verkoopprijs exclusief BTW.

Tenzij anders overeengekomen, mogen andere soorten overeenkomsten tevens onderhandeld en opgesteld worden door galerie. Deze dienen echter ter goedkeuring worden overlegd aan kunstenaar voorafgaand aan de uitvoering.

Vervolgens is er sprake van de hoogte van de provisie voor de galerie. Volgens Art. 7:431 BW heeft de galerie recht op een provisie voor alle overeenkomsten die worden aangegaan door de kunstenaar binnen een bepaald geografisch gebied, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen overeenkomsten die door de galerie zijn afgesloten en overeenkomsten die de kunstenaar zelf is aangegaan.

Over de hoogte van de provisie an sich doet de wet geen uitspraak, maar zij kijkt doorgaans wel naar de risico's en verantwoordelijkheden die door beide partijen worden aangegaan. De gebruikelijke 50% provisie die door de meeste galleries wordt gehanteerd is hoog ten opzichte van andere sectoren, maar kan gerechtvaardigd zijn door bijvoorbeeld de hoeveelheid omzet die door de galerie wordt gegeneerd, of door een risico dat zij aangaat door bijvoorbeeld de productie van werk te financieren. Dit is echter lang niet altijd het geval, en daarom is het raadzaam om duidelijke, en gemotiveerde, afspraken op maat te maken voor de situatie die past bij de positie van zowel de kunstenaar als de galerie.

Zoals bijvoorbeeld:

Wanneer galerie direct betrokken is geweest bij het afsluiten van een overeenkomst, heeft zij recht op een provisie van [...] % van de totale som van deze overeenkomst, exclusief BTW. Indien deze overeenkomst betrekking heeft op iets

anders dan een eenvoudige verkoopovereenkomst van een enkel kunstwerk, en de totale omvang van de overeenkomst groter is dan € [...], dan kan in goed overleg met een schriftelijke motivatie worden afgeweken van dit percentage.

Hierbij geldt dat een actieve betrokkenheid in een enkel onderdeel van de overeenkomst geldt als een directe betrokkenheid in de gehele overeenkomst.

Wanneer galerie slechts indirect, of geheel niet, betrokken is geweest bij het afsluiten van een overeenkomst binnen het eerder bepaalde geografische gebied, dan heeft zij desondanks recht op een (gereduceerde) commissie van [...] %, in overeenstemming met Art. 7:431 BW lid 1 onderdeel c.

Dit heeft betrekking op, maar is niet beperkt tot, de verkoop van individuele kunstwerken door kunstenaar.

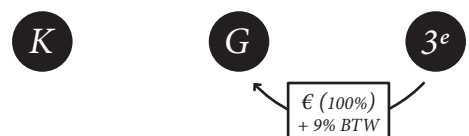
Buiten het eerder bepaalde geografische gebied heeft galerie enkel recht op een provisie indien deze direct betrokken is geweest bij het afsluiten van de overeenkomst. De hoogte van de provisie is in dat geval hetzelfde als werd bepaald aan het begin van deze paragraaf, namelijk [...] %.

Galerie kan enkel aanspraak maken op de bedongen provisie indien de derde partij aan zijn verplichting heeft voldaan.

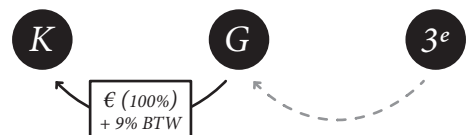
Na de uitvoering van de overeenkomst is er de kwestie van betaling, welke niet zelden de reden is voor geschillen tussen een galerie en een kunstenaar. Het is daarom goed om het betalingsverkeer, in het geval van een eenvoudige verkoop, schematisch weer te geven.

1. Opstelling van verkoopovereenkomst voor derde partij door galerie namens kunstenaar.

2. Betaling van overeengekomen som door derde partij aan galerie.

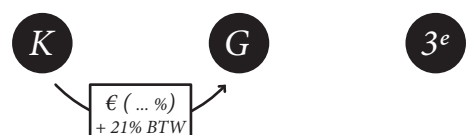

3. Overdracht van de betaalde som door galerie aan kunstenaar.

4. Galerie brengt overeengekomen provisie in rekening bij kunstenaar.

5. Betaling van provisie door kunstenaar aan galerie.

In de praktijk worden stappen 3, 4, en 5 nogal eens samengenomen, wat niet zelden onduidelijkheid veroorzaakt. Voor een modelovereenkomst is het dus goed om deze handelingen expliciet te maken:

In het geval dat galerie de betaling van een overeenkomst ontvangt namens kunstenaar, erkent galerie dat het slechts houder is van de ontvangen middelen en draagt galerie er zorg voor dat deze op een tijdige manier worden overgedragen aan kunstenaar.

Nadat de derde partij aan haar verplichtingen heeft voldaan kan galerie de overeengekomen provisie in rekening brengen bij kunstenaar.

Indien gewenst door beide partijen, mag galerie haar provisie verrekenen met verschuldigde betalingen aan kunstenaar, volgens de daarvoor geldende wettelijke voorschriften.

Deze paragraaf kan verder worden verduidelijkt. Een geschikte omschrijving van de meest doeltreffende benadering van het betalingsverkeer gaat echter voorbij aan de juridische kennis van de auteur, zodat de ervaring van een jurist wenselijk is indien een werkelijke overeenkomst zou worden opgemaakt aan de hand van deze suggesties.

Hiermee is wat gezegd over welke werkzaamheden de galerie uitvoert voor de kunstenaar, op welke manier zij dit kan doen, en hoe zij hiervoor betaald wordt.

Echter is de rol die de kunstenaar heeft in de overeenkomst niet onbelangrijk.

Volgens Art. 7:430 BW moet een principaal, de kunstenaar, ‘alles doen wat in de gegeven omstandigheden van zijn kant nodig is om de handelsagent in staat te stellen zijn werkzaamheden te verrichten’. In dit geval betekent dat voornamelijk dat de kunstenaar genoeg werk moet leveren om aan de overeengekomen minimale omvang van de overeenkomst te kunnen voldoen, dat hij de galerie daar de nodige informatie over geeft en dat hij de fysieke werken over kan dragen aan een koper, de galerie, of een andere geïnteresseerde.

In een modelovereenkomst zou dat als volgt kunnen worden omschreven:

Kunstenaar stelt galerie in staat om namens hem overeenkomsten af te sluiten ten hoogte van de eerder bepaalde minimale omvang per jaar.

Daarbij verricht kunstenaar onder andere werkzaamheden die voortvloeien uit de afgesloten overeenkomsten, stelt kunstenaar zaken ter beschikking van galerie voor verkoop- of andere openbare tentoonstellingen, en verleent kunstenaar informatie over zaken die betrekking hebben op zijn praktijk of deze overeenkomst.

De verantwoordelijkheden van de kunstenaar blijven in wezen beperkt tot het in staat stellen van de galerie om haar taak naar behoren uit te kunnen voeren. Wat dat in werkelijkheid inhoudt zal dusdanig veel verschillende vormen aannemen, afhankelijk van de praktijk van de kunstenaar, dat daarover weinig concreet kan worden gesteld in een modelovereenkomst.

Verder zijn er nog een aantal overige bepalingen die kunnen worden vastgelegd. Het is bijvoorbeeld mogelijk wenselijk om iets te schrijven over het auteursrecht van het werk. De kunstenaar bezit uiteraard het auteursrecht op zijn werk, maar de galerie moet het werk tentoon kunnen stellen, en (fotografisch) reproduceren, om het te kunnen bediscussiëren met potentiële klanten. Hiervoor is al een voorziening opgenomen in de Auteurswet onder artikel 23.

Daarom:

De auteursrechten van kunstenaar blijven eigendom van kunstenaar.

Galerie mag dus geenszins het werk van kunstenaar reproduceren of anderszins modificeren, tenzij dit direct noodzakelijk is voor het uitvoeren van haar werkzaamheden als vertegenwoordiger. Zoals artikel 23 van de Auteurswet voorschrijft: “Tenzij anders overeengekomen, is de eigenaar, bezitter of houder van een teken-, schilder-, bouw- of beeldhouwwerk of een werk van toegepaste kunst bevoegd dat werk te verveelvoudigen of openbaar te maken voor zover dat noodzakelijk is voor openbare tentoonstelling of openbare verkopen van dat werk, een en ander met uitsluiting van enig ander commercieel gebruik.”

Voor alle andere gebruiken van beschermd materiaal van kunstenaar, of galerie, gelden de bepalingen van de Auteurswet.

In eenvoudig Nederlands zegt dit dat als je een kunstwerk wil verkopen, dan moet het zichtbaar kunnen zijn voor potentiële kopers. Dit geldt in theorie dus ook voor documentatie van een tentoonstelling bij de galerie die door de galerie zelf is gemaakt, mits de galerie deze documentatie enkel gebruikt voor hun eigen verkoopactiviteiten. Een catalogus die is gepubliceerd in samenwerking met een derde partij valt hier bijvoorbeeld nadrukkelijk niet onder.

De NGA spreekt in hun modelcontract daarnaast een aantal keer over samenwerking van de galerie met een “secundaire galerie”. Voor de oplettende lezer mag het overduidelijk zijn dat het de kunstenaar is die samenwerkt met een ‘secundaire galerie’ en niet de galerie. Alle bepalingen die hierover spreken in het modelcontract van de NGA kunnen dus worden genegeerd, en simpel gezegd heeft een galerie geen inspraak op wat de kunstenaar overeenkomt met derden, omdat zij eenvoudigweg geen deel uitmaakt van zulke overeenkomsten.

Toch kan het wenselijk zijn dat dit punt wordt aangekaart in een modelovereenkomst en in dat geval kan dat bijvoorbeeld het volgende zijn:

Galerie heeft geen recht op inspraak over de inhoud van overeenkomsten die kunstenaar zelf aangaat met derden, voorbij hetgeen wat in de huidige overeenkomst is bepaald. Indien gewenst, kan er worden overeengekomen dat galerie desondanks een niet-exclusieve, niet-bindende, adviserende rol heeft bij de totstandkoming van overeenkomsten met derden.

Het recht van de galerie op provisie blijft daarbij onverminderd bestaan.

Daaraan enigszins gerelateerd is er het geval wanneer de galerie zelf optreedt als tegenpartij van de kunstenaar, door bijvoorbeeld een werk van de kunstenaar aan te kopen voor haar eigen collectie. Hier ontstaat een groot potentieel voor tegenstrijdige belangen welke door de wet zijn uitgesloten en begrensd. Het is raadzaam om de mogelijkheid tot het zogeheten *Selbsteintritt* duidelijk vast te leggen in de overeenkomst, aangezien dit een veelvoorkomende praktijk is en wat mogelijk juridisch problematisch kan zijn.

Daarnaast is de beëindiging van een overeenkomst een belangrijk punt dat in het modelcontract van de NGA zeer tekort schiet. Vreemd genoeg wordt daar enkel gesproken over opeenvolgende termijnen van vijf jaar, zonder mogelijkheden voor tussentijdse beëindiging.

Daardoor wordt geen rekening gehouden met een mogelijk overlijden van de kunstenaar, een faillissement van de galerie, of de vele andere manieren waarop de overeenkomst niet langer kan voortbestaan. De omschrijving van de NGA is dus niet wezenlijk toepasbaar op enig realistisch scenario, en verplicht de kunstenaar om gedurende vijf jaar aan de galerie gebonden te zijn, zonder dat de galerie daarbij evenredig risico op zich neemt. Immers kan de galerie tijdens diezelfde periode onbeperkt het werk van andere kunstenaars tentoonstellen en verkopen.

Wanneer men kijkt naar wat in de wet is voorgeschreven over agentuurschap, dan leest men tussen de regels door dat het wordt vermoed dat de opdrachtgever, dus de kunstenaar, de partij is met de meeste (financiële) macht. Doorgaans is deze wet van toepassing op bijvoorbeeld een verzekeringsmaatschappij en een verzekeringsagent, waar deze veronderstelling overeenkomt met de werkelijkheid. In de kunstwereld is het echter zelden het geval dat een kunstenaar over meer middelen beschikt dan een galerie. Daarmee zijn de bepalingen die door de wet worden voorgeschreven niet noodzakelijk rechtvaardig als zij worden toegepast op een overeenkomst tussen een kunstenaar en een galerie.

Het is dus van belang dat er door mensen met juridische kennis wordt nagedacht over een aantal bepalingen die recht kunnen doen aan de werkelijke juridische machtsverhoudingen die zich voordoen in de relatie tussen een kunstenaar en een galerie.

De enige suggestie die de auteur hier durft te maken is de volgende, waarbij Art. 7:437 BW in acht wordt genomen:

Tijdens de initiële termijn, welke eerder is bepaald in deze overeenkomst, kan deze overeenkomst niet tussentijds worden opgezegd en wordt door beide partijen aan alle bepalingen van deze overeenkomst voldaan.

Na deze initiële termijn gaat deze overeenkomst over in een overeenkomst voor onbepaalde tijd volgens dezelfde voorwaarden. De opzegtermijn van deze overeenkomst bedraagt [...] maand(en) voor ieder jaar na de totstandkoming van de overeenkomst.

Dit is, in ieder geval met betrekking tot de opzegtermijn, een redelijk voorstel dat ruimte opeist voor een eerste periode van kennismaking en waar vervolgens eer wordt gedaan aan de duur van de samenwerking tot dan toe.

Als laatste opmerking is het helaas niet zo dat het bestaan van een schriftelijke overeenkomst ook automatisch betekent dat alle partijen deze overeenkomst respecteren en navolgen.

Omdat het in de kunst soms moeilijk is om geleden (reputatie)schade te bewijzen of zelfs in kwantitatieve vorm uit te drukken, kan het mogelijk wenselijk zijn om een boetebeding op te nemen in de overeenkomst.

Neem bijvoorbeeld situaties waarin kunstenaars niet betaald worden door de galerie of kunstenaars die atelierverspreiden niet melden aan de galerie. Beide gevallen zijn duidelijk tegen de wet, en mogelijk zelfs strafbaar, maar toch verschijnen zulke gevallen zelden tot nooit voor een rechter.

Met een boetebeding in het contract wordt het duidelijk gemaakt dat zulke situaties niet aanvaardbaar zijn én worden daar direct opeisbare consequenties aan verbonden, zodat het ondubbelzinnig is voor beide partijen wat de gevolgen zijn van het niet naleven van de overeenkomst.

Opnieuw heeft de auteur niet genoeg expertise om een suggestie te maken voor een exacte formulering, noch voor de omvang van zulke clausules. Hun bestaan zou echter iets toe kunnen voegen aan de uitvoerbaarheid van de overeenkomst, omdat daarmee de reële gevolgen van het niet naleven van de overeenkomst direct duidelijk worden voor beide partijen en zij niet enkel afhankelijk zijn van een uitspraak door een rechter of andere arbitrage, welke mogelijk een ander begrip heeft van de situatie dan de beide partijen.

SLOTWOORD

Met deze tekst zijn een aantal suggesties gedaan voor de basis van een modelovereenkomst voor de vertegenwoordiging van kunstenaars door galeries, welke uitgaat van het eenvoudige feit dat in die overeenkomst de kunstenaar als opdrachtgever geldt voor de galerie.

Het is geen kant-en-klare tekst welke direct als een overeenkomst gebruikt kan worden. Het doel was dan ook het aanzetten tot dialoog over het onderwerp. De suggesties zijn breed toepasbaar, waarbij de nadruk is gelegd op fundamentele principes in plaats van een specifieke invulling.

Ter afsluiting is er enkel de opmerking dat zelfs wanneer er een schriftelijke overeenkomst aanwezig is, en deze door beide partijen is ondertekent, dat nog niet wil zeggen dat die overeenkomst ook altijd uitvoerbaar en rechtsgeldig is.

De overeenkomst die het onderwerp is van deze tekst heeft betrekking op een samenwerking welke soms meerdere decennia stand kan houden en niet zelden een grote uitwerking heeft op de levensloop van alle betrokkenen.

Ook bij het bestaan van een modelovereenkomst die de relatie op een passende manier beschrijft in algemene termen, is het desondanks altijd aan te raden om een jurist te raadplegen, aangezien zij beter in staat zijn om voor individuele situaties de volledige gevolgen te overzien van wat er in een overeenkomst beschreven staat.

BIJLAGE

Deze bijlage bestaat uit de integrale modelovereenkomst van de NGA, zoals gepubliceerd op 29 januari 2024.

De modelovereenkomst is hier opgenomen ter referentie voor de lezer.

Ter commentaar zijn verschillende potentieel discutabele onderdelen onderstreept in drie verschillende kleuren:

Blauw wordt gebruikt wanneer een definitie onvoldoende is uitgewerkt, rood gaat over de uitvoerbaarheid van de bepaling, en geel geeft aan dat een bepaling tegenstrijdig of anders problematisch is.

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

TUSSEN

[naam van de Galerie], [kvk nummer],

hierna te noemen: 'De Galerie'

EN

[naam van de kunstenaar],

hierna te noemen: 'De Kunstenaar'

IN AANMERKING NEMENDE:

1. dat de Galerie een kunstgalerie is die investeert in zijn kunstenaars.
De Kunstenaar wenst met de Galerie samen te werken met het oog op de ontwikkeling van zijn of haar artistieke carrière;
2. dat de Kunstenaar in deze Overeenkomst de Galerie aanwijst als de primaire galerie, dat wil zeggen de Galerie die het werk van de Kunstenaar exclusief tentoonstelt en duurzaam promoot, waarbij er ruimte is om met secundaire galleries samen te werken, zijnde galleries waarmee de primaire galerie incidenteel of geregeld samenwerkt;
3. dat de Kunstenaar en de Galerie ervan overtuigd zijn dat samenwerking met de Galerie als de primaire galerie beiden voor een langere tijd tot voordeel strekt en dat het in beider belang is om de opbrengsten van de verkoop van de werken van de Kunstenaar op doelmatige wijze te delen;

ZIJN BIJ DEZE OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

Artikel 1. Samenwerking

Aan de hand van deze modelovereenkomst wensen de Galerie en de Kunstenaar in goede verstandhouding de modaliteiten van hun samenwerking vastleggen.

De Kunstenaar streeft ernaar, met het oog op de ontwikkeling van zijn/haar oeuvre, om met redelijke regelmaat werken te scheppen.

Artikel 2. Exclusiviteit en inspanningen van de Galerie

1. De Kunstenaar en de Galerie komen hiermee overeen dat de Galerie is aangewezen als de primaire galerie in Nederland. De Galerie vertegenwoordigt de Kunstenaar in Nederland met uitsluiting van andere galleries.

Verkoop van werken van de Kunstenaar gaan via de Galerie, onafhankelijk van het plaatsvinden van tentoonstellingen en zonder verkoopdatum en plaats van verkoop (galerie, museum, atelier of andere locaties) in aanmerking te nemen.

2. Als de Galerie met secundaire galleries samenwerkt, worden de werken van de Kunstenaar aan de secundaire galerie in consignatie gegeven.

De Galerie en de secundaire galerie bepalen de verkoopprijs in gezamenlijk overleg.

De secundaire galerie draagt zijn eigen kosten.

Behoudens schriftelijke afwijking, hebben de Galerie, zijnde de primaire galerie, en de secundaire galerie recht op, respectievelijk, 10% en 40% van de verkoopprijs.

De Galerie brengt zijn deel van de commissie van de secundaire galerie in rekening bij de secundaire galerie, die zelf de koper factureert.

Bovenstaande verdeelsleutel wordt niet toegepast bij samenwerking met [galerie] als secundaire galerie.

3. De Galerie bevordert de bekendheid van de Kunstenaar door promotionele activiteiten te organiseren en/of te financieren, en/of door vooruitbetalingen, en/of door bij te dragen in productiekosten en/of in het maken van catalogi, voor zover in overeenstemming met de speciale afspraken die tussen de Galerie en Kunstenaar gemaakt zijn.

Deze speciale afspraken kunnen betrekking hebben op de volgende acties, die allen beogen het werk van de Kunstenaar onder de best mogelijke omstandigheden en in nauwe samenwerking met de Kunstenaar aan het publiek te tonen:

- het organiseren van tentoonstellingen en lezingen;
- het informeren van de media om zo de zichtbaarheid en de bekendheid van de Kunstenaar te bevorderen;
- het vertegenwoordigen van de Kunstenaar op Nederlandse en buitenlandse kunstbeurzen om de Kunstenaar op grotere, internationale en andere podia te kunnen presenteren;
- het verzorgen van portfolio's voor aankoopcommissies van institutionele kopers;
- het publiceren van tentoonstellingscatalogi en boeken over het werk van de Kunstenaar;
- het gebruikmaken van samenwerking met andere galeries ter uitbreiding van het netwerk van de Kunstenaar, in het bijzonder in het buitenland. De Galerie wordt hiervoor afzonderlijk en in overeenstemming met Artikel 2.2 gecompenseerd;
- voor zover mogelijk, het plaatsen van het werk van de Kunstenaar in particuliere en openbare collecties, waarbij de Galerie functioneert als een brug naar collectioneers, professionals in de beeldende kunst, media, bedrijven, instituties en overheidsorganen;
- het bevorderen van academisch onderzoek naar het oeuvre van de Kunstenaar;
- het archiveren van artikelen, besprekingen, foto's en dergelijke over het werk van de Kunstenaar;
- het investeren in de productie van werken (volgens later te bepalen afspraken).

Deze lijst geeft de mogelijke acties weer waarvoor de Galerie haar uiterste best zal doen, zonder dat deze lijst uitputtend is en zonder dat elk van deze acties verplicht is. Het is aan de Kunstenaar en de Galerie om aanvullende afspraken te maken met betrekking tot hun samenwerking en tot de behoeften van de Kunstenaar om zijn/haar carrière te ontwikkelen.

4. Behoudens andersluidende afspraken, zal de Galerie de volgende kosten van tentoonstellingen en beursdeelname voor haar rekening nemen:

- verzekeringen;
- PR en communicatie betreffende de tentoonstellingen;
- kosten van beursdeelname;
- kosten van vervoer naar kopers;
- vervoer van atelier naar galerie.

Artikel 3. Consignatie van werken

1. Tenzij anders overeengekomen, zal het aan de Galerie ter beschikking gestelde werk van de Kunstenaar altijd bij de Galerie in consignatie zijn.

2. De Galerie mag het werk van de Kunstenaar bewaren, tentoonstellen en verkopen, en het werk aan de Kunstenaar retourneren. Uiteindelijk moet het werk van de Kunstenaar na afloop van de samenwerking aan de Kunstenaar teruggegeven worden.

3. Voor al het werk dat door de Kunstenaar aan de Galerie ter beschikking is gesteld, dient een consignatierapport te worden opgemaakt, waarin per werk titel, productiejaar, afmetingen en techniek staan beschreven en de prijs en aanduiding van het werk worden vermeld. Het consignatierapport moet door beide partijen worden ondertekend. Een nieuwe lijst moet op vastgelegde data worden opgesteld, maar in ieder geval eens per jaar. Voordat het consignatierapport wordt opgemaakt, moet de Kunstenaar de volgende informatie aan de Galerie doorgeven: titel, jaar, afmetingen, techniek en installatie-instructies. Deze informatie wordt per e-mail of op een andere overeengekomen digitale wijze doorgegeven.

4. Als werken die op de consignatielijst staan voor tentoonstellingen buiten de Galerie gebruikt worden, dan worden ze behandeld alsof ze door de Galerie waren uitgeleend.

5. De Kunstenaar zal altijd de eigenaar van de geconsigneerde werken blijven.

Artikel 4. Tentoonstellingen

1. Zijnde de primaire galerie, zal de Galerie tentoonstellingen van het werk van de Kunstenaar organiseren, in Nederland en, in overleg met het netwerk (andere primaire galeries in het buitenland), in andere landen.

2. De Galerie organiseert zelf regelmatig solo en groepstentoonstellingen. De Kunstenaar en de Galerie maken afspraken over de frequentie van de exposities, daarbij rekening houdend met de specifieke omstandigheden (productietijd, tentoonstellingen buiten de galerie, enzovoort).

Niet later dan bij elke verjaardag van deze Overeenkomst maken de Kunstenaar en de Galerie afspraken voor het volgende jaar.

Artikel 5. Verkoop

1. De Galerie bepaalt samen met de Kunstenaar de verkoopprijs van zijn/haar werk.

De verkoopprijs binnen de Galerie is gelijk aan die daarbuiten (in het bijzonder vanuit het atelier).

Bij de bepaling van zijn eigen verkoopprijzen houdt de Galerie rekening met de verkoopprijzen van secundaire galeries.

2. De Galerie krijgt een commissie van 50% van de netto prijs, exclusief BTW, minus de productiekosten en andere verhogingen, afhankelijk aan wie de werken worden verkocht.

Bij de verkoop van het werk van de Kunstenaar, brengt de Galerie de totale prijs in rekening aan de koper. De Kunstenaar brengt op zijn/haar beurt zijn/haar deel in rekening bij de Galerie. Zie Artikel 3 van de Gallery Fair Practice Code voor betalingstermijn en gegevens koper.

Bij verkopen door de secundaire galerie handelt de Galerie in overeenstemming met dit Artikel.

3. De Galerie mag een korting van hoogstens 15% geven zonder toestemming van de Kunstenaar. Kortingen tot 15% worden gelijkelijk gedeeld tussen de Galerie en de Kunstenaar. In onderling overleg kunnen hogere kortingen worden overeengekomen.

4. De Galerie informeert de Kunstenaar over een binnen- of buitenlandse verkoop. De Galerie levert de Kunstenaar een lijst van de verzamelingen waarvan zijn/haar werk deel uitmaakt.

Artikel 6. Verzekeringen

De Galerie draagt er zorg voor dat alle werken in de galerie verzekerd zijn door de polis van de Galerie bij [naam verzekeraar]. De aansprakelijkheid van de Galerie is beperkt tot het bedrag dat de verzekeraar uitkeert.

Artikel 7. Fotografisch materiaal

Als de Kunstenaar fotografisch materiaal overdraagt aan de Galerie dient hij/zij er zeker van te zijn dat hij/zij met de fotograaf heeft afgesproken dat het materiaal gepubliceerd mag worden in alle media, inclusief het internet.

De Kunstenaar staat de Galerie toe fotografisch materiaal van zijn/haar werk te reproduceren en te publiceren zonder aanvullende vergoeding. Dit kan publicaties van de Galerie of van musea betreffen, inclusief op het internet, met vermelding van de fotograaf.

Artikel 8. Bruikleen

Als het werk van de Kunstenaar in het openbaar door derde partijen (galeries, musea en dergelijke) tentoongesteld wordt, heeft de Galerie recht op vermelding als de bruikleengever van het werk naast het werk (bruikleen van Galerie [naam]). De Kunstenaar vergewist zich ervan dat de betreffende derde partij zich aan deze afspraak houdt.

Op soortgelijke wijze moet in publicaties over de Kunstenaar, in catalogi van het werk van de Kunstenaar, in persberichten etc. naar de Galerie worden verwezen. Evenzo vermeldt de Kunstenaar de Galerie op zijn/haar website.

Artikel 9. Speciale projecten

De Galerie zal de Kunstenaar adviseren over de mogelijkheden voor bijzondere projecten, zoals commerciële partnerschappen (licenties en samenwerkingen), kunst-integratieprojecten en edities in het licht van de afspraken gemaakt in artikel 2.3. De Kunstenaar en de Galerie maken altijd van tevoren toegesneden afspraken over zulke speciale projecten.

Behoudens andersluidende afspraken kunnen aan edities van het werk van de Kunstenaar geen rechten op commissie worden ontleend.

Afhankelijk van haar rol heeft de Galerie bij kunst-integratieprojecten recht op een commissie van hoogstens 20% van het honorarium van de Kunstenaar.

Artikel 10. Duur en beëindiging

Deze Overeenkomst wordt aangegaan voor een periode van vijf jaar, na datum van ondertekening, waarna de Overeenkomst automatisch en stilzwijgend verlengd wordt met een volgende periode van vijf jaar. Als een van de partijen de Overeenkomst aan het eind van de initiële vijfjaarsperiode wenst te beëindigen moet deze dit schriftelijk per aangetekende brief kenbaar maken, tenminste zes maanden vóór het einde van die initiële termijn.

Als de Overeenkomst verlengd wordt, overleggen de Galerie en de Kunstenaar in de laatste zes maanden van de lopende periode over de verdere ontwikkeling van de activiteiten van de Kunstenaar en in het bijzonder maken zij afspraken over de inspanningen die de Galerie en de Kunstenaar in de volgende periode zullen verrichten. Deze afspraken worden toegevoegd als bijlage bij deze Overeenkomst. Gedurende de periode van aanzegging van beëindiging worden alle in deze Overeenkomst vastgelegde afspraken nagekomen.

Artikel 11. Geschillen en toepasselijk recht

Op deze Overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing. Geschillen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in Nederland.

